

دستور جلسه

عنوان: بررسی مشکلات ارسال ثبت سفارش توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت به گمرک

مرجع طرح موضوع: کمیسیون گمرک اتاق ایران

تاریخ برگزاری جلسه: ۱۴۰۳/۱۲/۱۲

تعداد صفحات دستور جلسه: ۲ صفحه

تعداد پیوست‌ها: یک برگ

یکی از مهم‌ترین مشکلات واردکنندگان برای ترخیص کالا از گمرک، طولانی شدن فرایند تخصیص ارز و مشخص نبودن زمان تأیید آن است که سبب شده واردکنندگان قادر به برنامه‌ریزی برای فعالیت اقتصادی و تولیدی خود نباشند.

طبق الزامات مقرر در تبصره ۳ (الحاقی ۱۰، ۱۱، ۱۴۰۰) الحاقی به ماده ۷ قانون مبارزه با قاچاق کالا ارز که مقرر می‌دارد: **به منظور مقابله با قاچاق ارز و مدیریت منابع و مصارف ارزی جز در مواردی که به تشخیص شورای امنیت کشور یا شورای عالی امنیت ملی ضرورت یا مصالح کشور اقتضاء نماید، کلیه واردکنندگان کالا موظفند منشأ ارز کالای وارداتی خود را پس از ثبت سفارش و قبل از ترخیص، در سامانه موضوع بند «الف» ماده (۶) این قانون اظهار نمایند.** بانک مرکزی موظف است پس از دریافت اطلاعات منشأ ارز، بلافاصله و در خصوص کالاهای سریع الفساد، سریع الاشتعال یا مورد نیاز فوری حداکثر ظرف بیست و چهار ساعت نسبت به بررسی آن اقدام نموده و در صورت صحت اطلاعات ابرازی، شناسه رهگیری معتبر به اطلاعات مذکور اختصاص دهد. مجوز ثبت سفارش تا قبل از دریافت شناسه رهگیری موضوع این تبصره قابل استناد جهت ترخیص در گمرک نیست. حکم این ماده مانع از اجرای مقررات ماده (۴۲) قانون امور گمرکی نیست.

دریافت شناسه رهگیری بانک متأثر از طی پروسه تخصیص و تأمین ارز بوده و تأخیر در صدور تخصیص سبب شده برای جلوگیری از توقف کالا در اماکن گمرکی، همه ساله شورای عالی امنیت ملی و یا سران قوا مصوباتی درباره امکان ترخیص تمام و یا بخشی از کالاهای اولویت ۱ و ۲ موجود در اماکن گمرکی، مناطق آزاد یا ویژه اقتصادی یا آنهایی که به اماکن مذکور وارد می‌شوند و دارای ثبت سفارش معتبر بانکی هستند، بدون دریافت کد رهگیری بانک با رعایت سایر مقررات صادر کنند.

بنا به اظهار فعالان اقتصادی به رغم مصوبه مذکور این تسهیلات برای تمام گروه‌های کالایی اجرایی نبوده چه آنکه در گذشته حسب اطلاعات وزارت صنعت، معدن و تجارت و رویه‌های اجرایی، ثبت سفارش کالاهای با اولویت‌های ۲۳، ۲۴ و ۲۵ که عملیات ارزی آنها بانکی بوده و فاقد تخصیص ارز بوده‌اند به گمرک ارسال نمی‌شد و از این بابت حتی چنانچه این کالاها در فهرست ترخیص نود درصدی قرار داشتند به دلیل محدودیت ایجاد شده امکان اظهار به گمرک وجود نداشت.

سازمان توسعه تجارت ایران در بخشنامه‌ای به شماره ۲۷۲۱۶۰۱ مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۲۵ موضوع تغییر در نحوه ارسال ثبت سفارش به گمرک برای تخصیص‌های در صف را ابلاغ کرد که بر اساس آن امکان اظهار کالا به گمرک با ثبت درخواست تخصیص ارز میسر شده است.

در این بخشنامه آمده است: با توجه به موافقت رئیس سازمان توسعه تجارت نحوه کنترل تخصیص ارز در ارسال اطلاعات ثبت سفارش به گمرک در گام اول به شرح زیر تغییر یابد.

۱- در خصوص اولویت‌های ۱ یا ۲۱ ثبت سفارش بدون در نظر گرفتن تخصیص ارز به گمرک ارسال شود.

- ۲- در خصوص اولویت‌های ۲۲ و ۲۳ صرفاً در صورتی اطلاعات ثبت سفارش ارسال شود که یا پرونده دارای حداقل یک ردیف تخصیص ارز تأیید شده توسط بانک مرکزی باشد و یا درخواست تخصیص ارز آن حداقل ۱۵ روز در صف تخصیص ارز بانک مرکزی مانده باشد.
- ۳- در خصوص اولویت‌های ۲۴ و ۲۵ صرفاً در صورتی اطلاعات ثبت سفارش ارسال شود که یا پرونده دارای حداقل یک ردیف تخصیص ارز تأیید شده توسط بانک مرکزی باشد و یا درخواست تخصیص ارز آن حداقل ۳۰ روز در صف تخصیص ارز بانک مرکزی مانده باشد.
- ۴- در خصوص سایر اولویت‌ها صرفاً در صورتی که ثبت سفارش دارای حداقل یک ردیف تخصیص ارز تأیید شده توسط بانک مرکزی باشد اطلاعات ثبت سفارش به گمرک ارسال شود.
- لازم به ذکر است قواعد مربوط به نامه‌های شماره ۲۱۷۵۳۸۴ و ۲۵۵۱۲۶۸ همچنان به قوت خود باقی است. خواهشمند است مراتب اجرای این موضوع یک ماه پیش از عملیاتی شدن آن در سامانه جامع تجارت به اطلاع بازرگانان برساند.
- با این وصف اگرچه تاحدودی مشکل ترخیص بخشی از کالاهای متوقف در اماکن گمرکی که در انتظار تخصیص ارز هستند مرتفع گردید لیکن بنا به اظهار فعالان اقتصادی وضع رویه مذکور ناظر به شرایطی بوده که زمان حداقلی برای صدور تخصیص ارز متصور نباشد و بانک مرکزی حتی از اعلام حداقل زمان انتظار برای صدور تخصیص ارز امتناع می نمود لیکن طبق اطلاعیه منتشره در سامانه تجارت و بررسی میدانی، متوسط زمان انتظار نوبت-دهی به فیش‌های دارای ثبت سفارش معتبر از زمان درخواست تخصیص ارز ۷۵ تا ۹۰ روز اعلام شده است و بدین تفسیر به نظر میرسد مشروط نمودن ارسال اطلاعات ثبت سفارش به سپری شدن مدت زمانهای ۱۵ و ۳۰ روز در صف تخصیص اثر خاصی در فرایند ارزی نداشته و صرف درخواست و قرار گرفتن در صف تخصیص کفایت میکند.
- چه آنکه اعم متقاضیان رویه ترخیص درصدی دارای ثبت سفارش معتبر بوده و اذن سران قوا برای انجام تشریفات گمرکی با شرایط و حدودی اعلامی نیز کفایت می کند از این رو به نظر میرسد عدم ارسال اطلاعات مجوزهای صادره به گمرک از طرف سازمان متولی و منوط نمودن به طی زمانهای اعلامی پس از صدور ثبت سفارش ضمن مغایرت با مصوبه سران قوا و مواد مرتبطه در قانون و ایین نامه اجرایی مقررات صادرات و واردات فاقد وجاهت قانونی باشد. و فعالان را از حق استفاده از ترخیص ۹۰ درصد کالای خود محروم می کند.
- کمیسیون گمرک درخواست نموده است بررسی موضوع حذف زمان های ۱۵ و ۳۰ روز از بخشنامه یاد شده در دستور کار شورای گفت و گوی دولت اتاق ایران قرار گیرد.